Ограничаване и лишаване от родителски права

Когато поведението на родителя представлява опасност за детето или е налице невъзможност на родителя да полага грижи за него, районният съд по настоящия адрес на детето е компетентен да вземе съответните мерки.

В зависимост от конкретните обстоятелства, молбата може да съдържа искане за:

ОГРАНИЧАВАНЕ НА РОДИТЕЛСКИТЕ ПРАВА:

- когато поведението на родителя представлява опасност за личността, здравето, възпитанието или имуществото на детето;
- когато поради продължителна физическа или душевна болест или други обективни причини родителят не е в състояние да упражнява родителските си права.

Мерките, които съдът може да вземе са: да отнеме някои от родителските права или да постави условия за упражняването им; да промени местоживеенето на детето и др.

ЛИШАВАНЕ ОТ РОДИТЕЛСКИ ПРАВА:

- в особено тежки случаи на опасност за личността, здравето, възпитанието или имуществото на детето или при обективни причини, налагащи лишаването от родителски права;
- когато без основателна причина трайно не полага грижи за детето и не му дава издръжка.

При лишаване от родителски права на единия родител, когато няма друг родител или упражняването на родителските права от него не е в интерес на детето, съдът предприема мерки за закрила и го настанява извън семейството.

Производство

Производството за ограничаване и за лишаване от родителски права започва с подаване на молба от родител, прокурора или Дирекция „Социално подпомагане” пред районния съд по настоящия адрес на детето, в която се излагат обстоятелствата, налагащи предприемане на мерки за ограничаване на родителските права или за лишаване на родителя от родителски права. В нея се правят и искания за събиране на доказателства – издаване на съдебни удостоверения, когато са необходими за снабдяване с документи, за разпит на свидетели, за експертизи и др.

Към молбата се прилагат:

1. Удостоверение за раждане на детето;

2. Други писмени доказателства, подкрепящи изложените в молбата твърдения;

3. Квитанция за внесена държавна такса като за неоценяем иск – между 30 и 80 лева.

Съдът разглежда молбата в открито съдебно заседание, в което се изслушват прокурорът, представител на Дирекция „Социално подпомагане”, родителят, чието ограничаване или лишаване от права се иска и детето – при условията на чл. 15 от Закона за закрила на детето.

С решението, с което молбата се уважава, съдът определя и издръжката на детето и мерките относно личните отношения между родителя и детето. Решението може да се обжалва по общия ред – в двуседмичен срок от съобщението за постановяването му. Жалбата се подава с препис за другата страна и за прокурора, който участва в производството като контролираща страна и квитанция за внесена държавна такса по сметка на въззивния съд в размер на ½ от внесената по сметка на първоинстанционния съд държавна такса.

При изменение на обстоятелствата, наложили ограничаване или лишаване от родителски права, или налагане на определени мерки съдът може да ги измени или отмени. Родителят може да поиска от съда да бъдат възстановени родителските му права, ако е отпаднало основанието, поради което е бил лишен от тях.

В случаите на ограничаване или лишаване от родителски права съдът съобщава служебно на общината по постоянния адрес на родителя за вписване в регистъра на населението на лишаването, възстановяването на родителските права или промяната на мерките.

Съдът изпраща препис от решението и на Дирекция „Социално подпомагане” по настоящия адрес на детето, която предприема подходящи мерки и при необходимост предлага учредяване на настойничество или попечителство.

Лицата, на които съдът е възложил грижи за детето:

- не придобиват родителски права и задължения;
- могат без съгласието на родителите да вземат решения и да предприемат действия за запазване живота и здравето на децата, за които полагат грижи;
- имат право и задължение да живеят с него,
- имат право и задължение да се грижат за физическото, умственото, нравственото и социалното развитие на детето, за неговото образование и за неговите лични и имуществени интереси;
- осигуряват постоянен надзор по отношение на малолетното дете и подходящ контрол на поведението на непълнолетното дете;
- могат да искат връщане на детето, когато то се отклони или бъде отклонено от местоживеенето си;
- могат да извършват необходимите правни действия за защита на личните права на детето, свързани с неговото здраве, образование и гражданско състояние, както и за издаването на документи за самоличност по Закона за българските лични документи, след положително становище на Дирекция „Социално подпомагане”.

Докато е висящо производството съдът може да определи привременни мерки, като вземе предвид становището на Дирекция „Социално подпомагане”. Съдът се произнася с определение, което има сила до влизане в сила на решението по делото. Това определение не подлежи на обжалване, но може да се измени от съда, пред който е

висящ спора.

Горната информацията е предоставена за Ваше улеснение и не представлява правен съвет.